

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/106/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1718201687
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1718201687.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Považana a členov senátu JUDr. Jany Richterovej a Mgr. Jaroslava Šupu, v sporovej veci žalobkyne: L. T., O.. XX.XX.XXXX, V. V. XXXX/XX, P., zast. HOMOLA advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Kopčianska 8/A, Bratislava, proti žalovanému: C.. Š. T., O.. XX.XX.XXXX, V. P. XXX/XX, Y., zast. Advokátskou kanceláriou Ivan Syrový, s.r.o. so sídlom Kadnárova 83, Bratislava, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 22. apríla 2024 č.k. 43C/54/2018-1311 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1/Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného patria:

hnutelné veci:

- zostatok na účte v Tatra banke, a.s. - bežný účet C. F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX ku dňu zániku manželstva so zostatkom 12.995,67 EUR (ďalej len „zostatok na účte v Tatra banke, a.s.“)

nehnutelné veci:

- rodinný dom, súpisné číslo XXX, ktorý je postavený na pozemku s parcelným číslom XXXX/X, vedený Okresným úradom Pezinok, katastrálny odbor, pre okres: Pezinok, obec: Dubová, k. ú.: Y., zapísaný na liste vlastníctva č. 1013 (ďalej len „rodinný dom v obci Dubová“)

- 15% obchodný podiel v zaniknutej spoločnosti WEBSTAV, s.r.o., IČO: 35 792 299, so sídlom Podhorská 62, 900 92 Dubová

- 85% obchodný podiel v zaniknutej spoločnosti WEBSTAV, s.r.o., IČO: 35 792 299, so sídlom Podhorská 62, 900 92 Dubová

- 84% obchodný podiel v obchodnej spoločnosti MOFINA spol. s.r.o., IČO: 31 355 021 so sídlom Súkenická 41, 900 01 Modra

Súd prvej inštancie bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (ďalej aj „BSM“) vyporiadal tak, že do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal zostatok na účte v Tatra banke, a.s., ktorý ku dňu zániku manželstva predstavoval sumu 12.995,67 EUR a do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal rodinný dom v obci Dubová, hodnotu obchodných podielov v spoločnosti WEBSTAV ku dňu zániku manželstva v rozsahu 70% a hodnotu obchodného podielu v spoločnosti MOFINA ku dňu zániku manželstva v rozsahu 84%. Zároveň zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 781.424,33 EUR v prospech žalobkyne, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov konania.

2/Vychádzal pritom zo zistenia, že rozsudkom Okresného súdu Pezinok, sp. zn. 42Pc/7/2017, právoplatným dňa 02.03.2018, bolo manželstvo žalobkyne a žalovaného rozvedené. Vzhľadom k tomu, že sporové strany sa nevedeli dohodnúť na vyporiadaní BSM, obrátila sa žalobkyňa so žalobou na súd, v ktorej žiadala, aby do jej výlučného vlastníctva súd prikázal rodinný dom v obci Dubová a do výlučného vlastníctva žalovaného obchodné podiely v spoločnosti WEBSTAV s.r.o. a obchodný podiel v

spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. Na vyrovnanie obchodného podielu pritom mal súd žalovaného zaviazat' k zaplateniu sumy vo výške 842.500,- EUR v prospech žalobkyne, a to do 60 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Žalovaný v konaní namietal, že obchodný podiel v spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. nadobudol od svojho otca L. T. bezodplatne na základe zmluvy o prevode obchodného podielu, respektíve bol darom žalovanému, a preto sa do masy BSM nemôže započítavať. Rovnako namietal tvrdenú výšku hodnoty obchodných podielov. Vo vzťahu k rodinnému domu v obci Dubová uviedol, že bol postavený aj z finančných prostriedkov vo výlučnom vlastníctve žalovaného a na pozemku, ktorý žalovaný vlastnil ešte pred uzatvorením manželstva. Žalobkyňa počas manželstva mala, podľa jeho tvrdení, vybrať bez súhlasu žalovaného z bankového účtu finančné prostriedky vo vyššej sume bez oznámenia účelu výberu. V replike žalobkyňa uviedla, že žalovaný mal uzavrieť dňa 28.06.2004 so svojím otcom zmluvu o pôžičke, ktorej predmetom bolo poskytnutie 2.500.000,-SK. Tieto peniaze pochádzajúce z BSM boli otcom žalovaného použité na splatenie jeho vkladu do základného imania spoločnosti a otec žalovaného svoj záväzok z pôžičky splnil tým spôsobom, že previedol dňa 11.01.2006 obchodný podiel v spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. na žalovaného. Z uvedeného dôvodu mala žalobkyňa za to, že obchodný podiel v spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. patrí do BSM. Zároveň uviedla, že konanie žalovaného a jeho otca pri nadobudnutí obchodného podielu považuje za obchádzanie zákona. K prevedeniu väčšej časti finančných prostriedkov z bankových účtov uviedla, že finančné prostriedky boli spotrebované na bežné výdaje domácnosti a luxusné dovolenky.

3/Po vykonaní dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že do BSM patrí zostatok na účte v Tatra banke, a.s., ktorý ku dňu zániku manželstva bol vo výške 12.995,67 EUR, rodinný dom v obci Dubová, 15% obchodný podiel v zaniknutej spoločnosti WEBSTAV, s.r.o., IČO: 35 792 299, so sídlom Podhorská 62, 900 92 Dubová, 85% obchodný podiel v zaniknutej spoločnosti WEBSTAV, s.r.o., IČO: 35 792 299, so sídlom Podhorská 62, 900 92 Dubová a aj 84% obchodný podiel v obchodnej spoločnosti MOFINA spol. s.r.o., IČO: 31 355 021 so sídlom Súkenická 41, 900 01 Modra. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, § 149 ods. 3 a § 150 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k spornej otázke týkajúcej sa finančných prostriedkov vybraných žalobkyňou počas trvania manželstva dospel k záveru, že je potrebné ich započítanie do BSM, ale zároveň vzhľadom k tomu, že ani po komunikácii s bankovými inštitúciami neboli dohľadané na iných bankových účtoch dospel k záveru, že finančné prostriedky boli spotrebované na bežný chod domácnosti a nákup luxusných dovoleniek. Zostatok na účte v Tatra Banke, a.s., ďalej prikázal žalobkyni vzhľadom na spôsob rozdelenia majetku a povinnosti žalovaného uhradiť rozdiel z vyporiadaného majetku. Rodinný dom v obci Dubová prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného, a to po zohľadnení, že sa nachádza na pozemku vo výlučnom vlastníctve žalovaného, ktorý aj do stavby rodinného domu prispel vlastnými finančnými prostriedkami. Súd prvej inštancie vzhľadom na tieto skutočnosti rozdelil hodnotu rodinného domu v pomere 40/60 v prospech žalovaného, pričom hodnotu rodinného domu určil na sumu 89.900,- EUR vychádzajúc zo znaleckého posudku Ing. Petra Kovačovského. Ďalej mal za to, že 84% obchodný podiel spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. aj napriek tomu, že bol nadobudnutý bezodplatne, a teda v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR neboli splnené podmienky pre nadobudnutie do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov, bol prevedený na žalovaného na základe zmluvy o prevode obchodného podielu a nie na základe darovacej zmluvy, a preto toto nadobudnutie nemožno považovať za dar, a preto patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Poukázal pritom na uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 399/2015 a rozsudok KS Trenčín, sp. zn. 16 Cob 307/2014. Zároveň súd prvej inštancie dospel k záveru vzhľadom na príjmy rodičov žalovaného a výpovede otca žalovaného, ktorý uviedol, že žiadnu pôžičku v živote nemal, že sa jednalo len o simulovanú účasť otca žalovaného v spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. Následne rozhodol o určení hodnoty 70% obchodných podielov v spoločnosti WEBSTAV s.r.o., a to v sume 5.000,- EUR a 84% obchodných podielov v MOFINA s.r.o., a to v sume 1.512.000,- EUR. Vychádzal pritom zo skutočností prezentovaných žalobkyňou, keďže mal za to, že žalovaným predložené množstvo účtovných dokladov nebolo účinným popretím výšky stanovenej žalobkyňou. Následne súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa zo spoločného majetku získala majetok v hodnote 12.995,67 EUR a žalovaný získal majetok v hodnote 1.606,800,- EUR (89.800,- EUR, 1.512.000,- EUR, 5.000,- EUR), a preto je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 781.424,33 EUR, ktorá predstavuje účasť žalobkyne na 40% hodnote rodinného domu, 50% z hodnoty 70% obchodného podielu v spoločnosti WEBSTAV s.r.o. a 50% z hodnoty 84% obchodného podielu v spoločnosti MOFINA s.r.o. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 257 Civilného sporového poriadku tak, že ani jednej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

4/Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal prostredníctvom právneho zástupcu včas odvolanie žalovaný, ktorý žiadal odvolací súd, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na

ďalšie konanie. Svoje odvolanie zdôvodnil odvolacími dôvodmi podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní nesúhlasil najmä s rozhodnutím o určení 84% obchodného podielu v obchodnej spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. do masy BSM, o výške stanovených hodnôt vyporiadovaných obchodných podielov v obchodných spoločnostiach MOFINA spol. s.r.o. a WEBSTAV s.r.o., ako aj s nezohľadnením sumy v celkovej výške 430.000,- SK, ktorú vybrala žalobkyňa počas manželstva a použila na žalovaným neznáme účely. Žalovaný k prvej odvolacej námietke smerujúcej proti určeniu obchodného podielu v spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. do BSM uviedol, že obchodný podiel bol prevedený počas trvania manželstva z otca žalovaného na osobu žalovaného bezodplatne. Otec žalovaného nemal záujem previesť obchodný podiel aj na osobu žalobkyne, inak by tak učinil. Jednalo sa o dar, ktorý však v prípade obchodného podielu nie je možné previesť darovacou zmluvou. Žalovaný upriamil pozornosť na väčšinový názor Najvyššieho súdu SR, podľa ktorého na určenie obchodného podielu do BSM musia byť splnené podmienky nadobudnutia počas manželstva manželom alebo oboma manželmi z prostriedkov aspoň z časti patriacich do BSM, a v rozpore s ktorým bolo rozhodnutie Okresného súdu Pezinok. Žalovaný ďalej uviedol, že sama žalobkyňa počas konania označila finančné prostriedky, ktoré boli do obchodnej spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. vložené na jej zhodnotenie za fiktívne a nevedela dokázať, aké spoločné peniaze mali byť do spoločnosti vložené. Ďalej namietal spôsob určenia hodnoty obchodných podielov. Určenie hodnoty bolo podľa jeho názoru v rozpore s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/95/2022, podľa ktorého v prípade, že dôjde k prevodu obchodného podielu po zániku BSM, avšak pred jeho vyporiadanim, potom samotný obchodný podiel netvorí masu BSM a tak vo výroku o vyrovnaní podielov sa zohľadní čiastka získaná za prevod obchodného podielu. Spoločnosť WEBSTAV s.r.o. bola zrušená rozhodnutím súdu bez likvidačného zostatku a obchodný podiel v spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. bol bezodplatne prevedený. Žalovaný sa nestotožnil so záverom súdu, ktorý určil hodnotu obchodných podielov len na základe tvrdenia žalobkyne, ktorá sama v podaní zo dňa 13.08.2018 uviedla, že stanovila hodnoty odhadom a navrhla vypracovanie znaleckého posudku. Až na základe konštatovania súdu o tom, že znalecké dokazovanie nebude vykonávať, žalobkyňa začala prezentovať ňou uvedené hodnoty ako ustálené. Žalovaný ďalej poukázal na bod 72 rozhodnutia Okresného súdu Pezinok, v ktorom bolo uvedené, že ani jedna zo strán nepredložila súdu relevantný dôkaz preukazujúci hodnoty predmetných obchodných spoločností. K tretej odvolacej námietke týkajúcej sa nezohľadnenia výberov žalobkyne do vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, žalovaný uviedol, že súd nesprávne preniesol dôkazné bremeno na žalovaného. Podľa jeho názoru mala práve žalobkyňa preukázať, že použila finančné prostriedky na bežné výdaje domácnosti. Podľa žalovaného rozhodnutie súdu prvej inštancie je predčasným a prekvapivým rozhodnutím, ktoré trpí aj vadou zmätočnosti a nezrozumiteľnosti, čím zasahuje do práva žalovaného na preskúmanie rozhodnutia.

5/Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného sa nestotožnila s jeho odvolacími námietkami. K odvolacej námietke smerujúcej proti zaradeniu obchodného podielu v spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. do BSM, uviedla, že žalovaný nepreukázal, že finančné prostriedky, ktoré požičal svojmu otcovi na nadobudnutie obchodného podielu, nepochádzali z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Preto podľa názoru žalobkyne platí domnienka, že tieto finančné prostriedky sú prostriedkami z BSM a boli požičané otcovi žalovaného na nadobudnutie obchodného podielu. Žalobkyňa ďalej uviedla, že v konaní nebolo preukázané ani vrátenie pôžičky, ktorej poskytnutie potvrdil sám žalobca. Otec žalovaného ako dlžník túto pôžičku poprel a uviedol, že do spoločnosti vstúpil na žiadosť žalovaného, až následne uviedol, že pôžičku synovi vrátil, čo však nepreukázal. Uvedené podľa žalobkyne preukázalo, že sa nikdy nejednalo o pôžičku, ale o nadobudnutie obchodnej spoločnosti pre žalovaného, ktorú následne vrátil zmluvou o prevode obchodného podielu, pričom obchodný podiel bol nadobudnutý z finančných prostriedkov patriacich do BSM. Preto záver súdu prvej inštancie považovala za správny. K hodnote obchodných podielov uviedla, že žiadala o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by sa zakázalo disponovať žalovanému s obchodnými podielmi, žiaľ neúspešne. Stotožňuje sa s názorom súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého je potrebné vychádzať z hodnoty v čase zániku manželstva. Žalobkyňa nemala vedomosť o prevádzaní obchodných podielov ako aj výmaze obchodnej spoločnosti WEBSTAV s.r.o. a považuje ich za účelové s cieľom vyhnúť sa vyplateniu hodnoty žalobkyne. Zároveň namietla neplatnosť prevodu obchodného podielu na otca žalovaného v zmysle § 115 Obchodného zákonníka, keďže naň neudelila súhlas, o čom informovala aj súd prvej inštancie. V súvislosti s uvedeným bolo nariadené neodkladné opatrenie vo forme zákazu nakladania s obchodným podielom spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. L. T. U.. (bratovi žalovaného). Žalobkyňa zároveň k odvolacej námietke žalovaného smerujúcej proti rozhodnutiu o výške obchodných podielov uviedla, že súd prvej inštancie nevychádzal len z jej odhadu. Žalobkyňa so žalovaným pred iniciovaním súdneho

konania rokovali s advokátom Mgr. Ernestom Vokálom, ktorý mal predmetný prevod sprostredkovať a za účelom ktorého pripravil zmluvu, v ktorej bol obchodný podiel ocenený na hodnotu 2.800.000,- EUR. Žalobkyňa v snahe dohodnúť sa so žalovaným znížila sumu o jeden milión eur. Žalobkyňa ďalej uviedla, že sám žalovaný zmaril ocenenie obchodných podielov, keď docielil zrušenie obchodnej spoločnosti WEBSTAV s.r.o., počas súdneho konania ani raz neuviedol hodnotu obchodných podielov, a preto účinne a včas nepoprel skutočnosti tvrdené žalobkyňou. S treťou odvolacou námietkou smerujúcou proti nezohľadneniu výberov finančných prostriedkov žalobkyne počas manželstva do vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa rovnako nestotožnila a v závere navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Pezinok ako vecne správne.

6/Žalovaný v odvolacej replike uviedol, že žalobkyňa neuviedla pravdivé tvrdenia týkajúce sa svedeckej výpovede otca žalovaného. Svedok uviedol, že reálne peniaze do spoločnosti vložil a jednalo sa o jeho úspory. Ďalej namietol, že žalobkyňa menila tvrdenia ohľadne nadobudnutia sporného obchodného podielu. Počas konania nepreukázala, že by prevod obchodného podielu z otca žalovaného na žalovaného mal byť vrátením pôžičky. Rovnako nepreukázala, že základné imanie bolo navyšované fiktívne alebo že by rodičia žalovaného nedisponovali finančnými prostriedkami, ktoré vložili do spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. Rovnako nesúhlasil s označením výmazu obchodnej spoločnosti WEBSTAV s.r.o. ako nezákonného, keďže bola zrušená z úradnej povinnosti. K neplatnosti právneho úkonu, ktorým bol prevedený obchodný podiel v spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. na otca žalovaného žalovaný uviedol, že v čase prevodu neboli so žalobkyňou manželia, a preto nepotreboval jej súhlas. V závere poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa sama nereagovala na výzvu súdu, aby zabezpečila otázky pre znalecké dokazovanie, na čo následne súd prvej inštancie upustil od znaleckého dokazovania, k čomu sa v rozsudku nevyjadril.

7/Žalobkyňa v odvolacej duplike zotrvala na svojich tvrdeniach a odmietla záver, že by prevod obchodného podielu MOFINA spol. s.r.o. mohol byť vykonaný aj bez jej súhlasu, keďže manželstvo už neexistovalo.

8/Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v medziach a z dôvodov podaného odvolania podľa § 380 Civilného sporového poriadku, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 Civilného sporového poriadku a § 378 ods. 1 Civilného sporového poriadku a dospel pritom k záveru, že odvolanie žalovaného je sčasti dôvodné.

9/Esenciálnou otázkou pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov je určenie, čo doň patrí. Do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej úvahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka. Predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov môže byť teda všetko, čo môže byť aj predmetom vlastníctva. V zmysle slovenskej právnej úpravy sa jedná o veci hnutelné ako aj nehnuteľné, byty a nebytové priestory, živé zvieratá ako aj práva alebo iné majetkové hodnoty.

10/Otázka, či môže byť predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov obchodný podiel nadobudnutý jedným z manželov, nie je v rozhodovacej praxi súdov novinkou. V rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.03.2006, sp. zn. 2 Cdo 168/2005 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov pod R 27/2007, bolo vyslovené, že obchodný podiel predstavuje majetkové právo oceniteľné v peniazoch, ktoré za splnenia podmienok spočívajúcich v tom, že obchodný podiel v spoločnosti s ručením obmedzeným nadobudnú manželia alebo jeden z nich za trvania manželstva a z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa stane ex lege súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré možno vyporiadať v rámci konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov podľa § 149 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

11/Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na to, že 84% obchodný podiel v spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. nadobudol žalovaný počas existencie manželstva, avšak nadobudol ho bezodplatne na základe zmluvy o prevode obchodného podielu od svojho otca. Síce podmienky pre nadobudnutie obchodného podielu do BSM v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR splnené neboli, ale vzhľadom na skutočnosť, že obchodný podiel nebol nadobudnutý darovacou zmluvou, ale zmluvou o prevode obchodného podielu, je potrebné ho zaradiť do BSM. Na podporu svojho rozhodnutia uviedol uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 399/2015 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 16 Cob 307/2014.

12/Odvolací súd sa s právnym názorom súdu prvej inštancie nestotožnil. Obchodný podiel nie je možné previesť inak ako zmluvou o prevode obchodného podielu upravenou v § 115 Obchodného zákonníka. Prevod obchodného podielu predstavuje špecifický právny vzťah, ktorý je výslovne upravený iba v obchodnom kódexe. Ako aj súd prvej inštancie uviedol, nie je ho možné previesť na základe kúpnej, darovacej alebo inej zmluvy. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí opomenul skutočnosť, že Najvyšší súd SR v čase judikovania dvoch podmienok, na základe ktorých možno nadobudnúť obchodný podiel do BSM (1. nadobudnutie počas manželstva manželom alebo oboma manželmi a 2. nadobudnutie aspoň z časti z finančných prostriedkov patriacich do BSM) vychádzal z rovnakej právnej úpravy, ktorá neumožňovala prevod obchodného podielu inak, ako na základe zmluvy o prevode obchodného podielu upravenej v ustanovení § 115 Obchodného zákonníka. Odvolací súd preto vyhodnotil výklad súdu prvej inštancie za rozporný s judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 399/2015, na ktorý poukázal súd prvej inštancie, neposudzoval hmotnoprávnu otázku, či môže byť obchodný podiel súčasťou BSM a za akých podmienok. Ústavný súd SR skúmal iba to, či napadnutým rozsudkom mohli byť porušené základné práva označené v petite sťažnosti, a teda najmä to či rozsudok krajského súdu nie je zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, respektíve či je ústavne udržateľný, pričom sám uviedol „Hoci výklad príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý zaujal krajský súd, nie je jediným možným výkladom, nemožno ho však kvalifikovať ako natoľko nenáležitý, prípadne extrémny, že mal mať za následok jeho ústavnú neudržateľnosť.“

13/Súd prvej inštancie ďalej vo svojom rozhodnutí poukázal na simulovanú účasť otca žalovaného v obchodnej spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. s odkazom na jeho svedeckú výpoveď, v ktorej uviedol, že sa podnikaniu nikdy nevenoval, pôžičku nikdy nemal ako aj záver, že otec žalovaného nemohol disponovať takou výškou finančných prostriedkov, ktoré mali byť z jeho strany vnesené do obchodnej spoločnosti. Odvolací súd zastal názor, že v prípade, ak súd prvej inštancie mal za preukázané, že účasť otca žalovaného bola simulovaná a úkon, ktorým mali byť vložené finančné prostriedky z BSM prostredníctvom zmluvy o pôžičke do obchodnej spoločnosti na nadobudnutie obchodného podielu, mohla predstavovať simulovaný právny úkon, ktorým sa zastrela nadobudnutie obchodného podielu žalovaným, mal svoje úvahy odôvodniť aj v rozhodnutí tak, aby boli preskúmateľné nielen stranami sporu, ale aj odvolacím súdom. Za daného predpokladu by bolo namieste sa vysporiadať aj s otázkou samotnej platnosti disimulovaného právneho úkonu a následne zistenia aplikovať pri riešení otázky či obchodný podiel v spoločnosti MOFINA spol. s.r.o. patrí do BSM.

14/K namietanej výške hodnôt obchodných podielov, súd prvej inštancie uviedol, že vychádzal z hodnoty obchodných podielov ku dňu zániku manželstva z dôvodu neexistencie spoločnosti WEBSTAV, s.r.o. a z dôvodu prevedenia obchodného podielu v spoločnosti MOFINA, spol. s.r.o. na tretiu osobu, čím sa dostal mimo dispozičnej sféry sporových strán. Zároveň uviedol, že výška hodnôt obchodných podielov bola medzi stranami sporná, avšak žalovaný účinne nepoprel tvrdenia žalobkyne. Odvolací súd po preskúmaní súdneho spisu konštatuje, že v konaní mala žalobkyňa snahu o zabezpečenie znaleckého dokazovania pre určenie výšky obchodného podielu, ktoré žalovaný nepredložením potrebných dokumentov maril, zároveň je potrebné uviesť, že žalovaný po celú dobu konania iba všeobecne spochybňoval hodnotu tvrdenú žalobkyňou bez toho, aby uviedol, akú hodnotu majú obchodné podiely podľa jeho názoru. Odvolací súd v tomto smere dal za pravdu súdu prvej inštancie, že žalovaný účinne nepoprel tvrdenia žalobkyne a z jeho konania vyplýva, že nemal záujem, aby sa znalecké dokazovanie vykonalo.

15/Zároveň odvolací súd dáva do pozornosti všeobecné pravidlá, podľa ktorých má byť vyporiadané BSM. Pre stanovenie hodnoty obchodného podielu po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa všeobecne vychádza z jeho stavu v dobe zániku tohto spoluvlastníctva, avšak z obvyklej ceny v dobe vyporiadania (R 27/2007). Uvedené platí za predpokladu, že ku dňu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov je oprávneným vo vzťahu k obchodnému podielu aspoň jeden z manželov. V prípade, že v čase rozhodovania o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov už obchodný podiel neexistuje a zároveň neexistuje už ani obchodná spoločnosť, nemôže v rámci rozhodovania súdu dôjsť k jeho prikázaniu jednému z manželov. V danom prípade nie je možné hovoriť ani o hodnote obchodného podielu, ktorý už neexistuje. V prípade, že majetkové hodnoty opustili dispozičnú sféru bezpodielových spoluvlastníkov v čase medzi zánikom BSM a jeho vyporiadanim z akéhokoľvek dôvodu, možno a to len v rámci vyporiadania v tzv. širšom význame tohto pojmu (bez možnosti uviesť do výroku rozhodnutia) uvažovať iba s hodnotami, ktoré reprezentovali [(a ich nevyporiadateľnosť pripísať - pokiaľ nepôjde o stav zavinený oboma stranami sporu - na vrub toho z bývalých manželov, ktorý sa o takýto stav pričínil) uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.09.2020 sp. zn. 3Cdo/180/2018].

16/V prípade, že v čase vyporiadania BSM obchodný podiel je už v dispozičnej sfére tretej osoby, rovnako nie je možné prikázať uvedený obchodný podiel jednej zo strán sporu. Ak by sa jednalo o prevod obchodného podielu, bolo by potrebné zohľadniť čiastku získanú za prevod obchodného podielu pri určovaní výšky výplatovej povinnosti (na vyrovnanie podielov - uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.03.2024, sp. zn. 9Cdo/95/2022). Uvedené možno aplikovať iba pri odplatnom prevode obchodného podielu. Odvolací súd zastal názor, že v prípade bezodplatného prevodu obchodného podielu neprichádza do úvahy žiadna čiastka, ktorú by bolo možné zohľadniť. Preto v prípade, že sa nejedná o neplatný právny úkon, ktorý namietala aj žalobkyňa, by súd prvej inštancie mohol vychádzať aj z hodnoty, ktorú mal obchodný podiel v čase zániku BSM. V prípade, že by scudzovací úkon predstavoval neplatný právny úkon nakladania, stáva sa obchodný podiel predmetom vyporiadania BSM v zmysle všeobecnej zásady, podľa ktorej sa vychádza z jeho stavu v dobe zániku tohto spoluvlastníctva, avšak z obvyklej ceny v dobe vyporiadania (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.03.2024, sp. zn. 9Cdo/95/2022).

17/Súd prvej inštancie sa pri určovaní výšky hodnoty obchodných podielov mal zaoberať aj vyššie uvedenými skutočnosťami, resp. uviesť vo svojom rozhodnutí, ako sa s uvedeným vysporiadal, resp. ako vyhodnotil namietanú neplatnosť scudzovacieho právneho úkonu žalovaného vo vzťahu k obchodnému podielu v spoločnosti MOFINA spol. s.r.o.

18/Námietku žalovaného týkajúcu sa nezohľadnenia výberov finančných prostriedkov žalobkyňou pri vyporiadaní BSM vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú, keďže súd prvej inštancie dostatočným spôsobom zdôvodnil svoje rozhodnutie a sám žalovaný nevedel s určitosťou vyvrátiť, že by finančné prostriedky nemohli byť použité na účel tvrdený žalobkyňou, teda bežný chod domácnosti a luxusné dovolenky.

19/Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie zo dňa 22.04.2024, č.k. 43C/54/2018-1311 podľa § 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Úlohou súdu prvej inštancie bude vec opätovne prejednať, vykonať všetky relevantné dôkazy, zaoberať sa otázkou prípadnej simulácie právnych úkonov a následne platnosti, respektíve neplatnosti právnych úkonov, vo veci opätovne rozhodnúť s ohľadom na názor odvolacieho súdu a nové rozhodnutie vo veci odôvodniť zákonom zodpovedajúcim spôsobom.

20/V novom rozhodnutí vo veci rozhodne súd prvej inštancie aj o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

21/Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).